

Wat vinden bedrijven?

Een peiling onder HRM'ers en P&O'ers over het in dienst nemen van een Wajongere

Juni 2009 * Kenniscentrum CrossOver * Nieuwegein

COLOFON

Uitgave:

Kenniscentrum CrossOver

Schouwstede 1, 3431 JA

Postbus 210, 3430 AE Nieuwegein

Auteur: Dr. Brigitte van Lierop

© Kenniscentrum CrossOver, 2008

INHOUDSOPGAVE

1	Wat vinden bedrijven?	1
2	Welke bedrijven zijn benaderd?	1
3	Zijn er bedrijven die Wajongeren in dienst hebben?	1
4	Weten de geïnterviewde bedrijven wat een Wajongere is?	2
5	Zouden de bedrijven een Wajongere in dienst willen nemen?	2
6	Wat zijn de overwegingen waarom een bedrijf een Wajongere in dienst wil nemen?	2
7	Wat zijn de overwegingen om geen Wajongere in dienst te nemen?	3
8	Denkt u dat het bij uw bedrijf mogelijk is om banen te creëren door Job Carving?	4
9	Zijn er binnen uw organisatie werkzaamheden die uitgesteld worden en hoe is het gesteld met de werkdruk binnen uw organisatie?	4
10	Zijn er verschillen tussen bedrijven die wel of niet open staan om een Wajongere in dienst te nemen?	5

1 Wat vinden bedrijven?

Een peiling onder HRM'ers en P&O'ers over het in dienst nemen van een Wajongere

Recent heeft CrossOver een peiling¹ laten uitvoeren naar de bereidheid van bedrijven om een Wajongere in dienst te nemen. De peiling vond plaats onder diegene in een organisatie die in hoge mate verantwoordelijk zijn voor het in dienst nemen van nieuw personeel.

We presenteren nu de resultaten van deze peiling aan de hand van een aantal zelf gekozen vragen.

2 Welke bedrijven zijn benaderd?

Uit een bestand van 3000 bedrijven, die gezamenlijk een representatieve afspiegeling vormen van het totaal aantal bedrijven in Nederland, is een steekproef getrokken waarbij rekening is gehouden met een min of meer gelijke verdeling van bedrijven uit de vier bestaande sectoren. Ook is aandacht besteed aan een verdeling van het aantal medewerkers per bedrijf, om te voorkomen dat alleen bedrijven met veel of juist weinig medewerkers zouden deelnemen.

De bedrijven maken deel uit van het bestaande bestand van het hiervoor door CrossOver benaderde enquêtebureau, hetgeen betekent dat alle benaderde bedrijven ook hun deelname toezegden.

In totaal zijn 273 bedrijven benaderd. Er is sprake van een gelijke verdeling onder sectoren.

Het aantal medewerkers in de deelnemende bedrijven varieert van 1 tot 4 medewerkers, 5 tot 49 medewerkers en meer dan 50 medewerkers. In de laatste categorie bevinden zich negen bedrijven met meer dan 500 werknemers.

Sector	Aantal bedrijven N=273 ¹	Waarvan: aantal medewerkers		
		1 tot 4 med.	5 – 49 med.	Meer dan 50 med.
Detail- en groothandel	N= 62 23%	29	17	16
Industrie en productie	N=58 21%	24	19	15
Onderwijs	N=64 23%	15	35	14
Gezondheidszorg	N=64 23%	31	23	10

¹ missing: n=25, 9%

3 Zijn er bedrijven die Wajongeren in dienst hebben?

Één op de veertien bedrijven heeft een Wajongere in dienst. Daarmee heeft een overgrote meerderheid van de bedrijven (nog) geen Wajongere in dienst. Twee bedrijven geven aan niet te weten of ze een Wajongere in dienst hebben. Het betreft in beide gevallen bedrijven met meer dan 450 werknemers.

4 Zijn de geïnterviewde bedrijven bekend met de Wajongeregeling?

Meer dan de helft van de bedrijven is op de hoogte van de Wajong regeling (159 bedrijven, 58%). Wanneer de bekendheid van de Wajong regeling wordt gerelateerd aan het aantal werknemers, blijkt dat er duidelijk (lees: significant) meer bedrijven in de groep 50+ werknemers zijn, die de regeling niet kennen.

Aan de bedrijven die aangeven niet bekend te zijn met de Wajong regeling is aangegeven: “De Wajong is de Wet Arbeidsongeschiktheid JONGeren voor jongeren met een arbeidshandicap. Deze handicap kan zowel lichamelijk als geestelijk zijn”. Vervolgens is gevraagd of de Wajong hen nu wel bekend voorkwam. Van de 114 bedrijven die in eerste instantie hadden aangegeven de Wajongregeling niet te kennen, zeiden nu alsnog 84 bedrijven dat ze bekend waren met de Wajong regeling.

5 Zouden de bedrijven een Wajongere in dienst willen nemen?

Aan de bedrijven die (nog) geen Wajongere in dienst hebben, is gevraagd of ze er voor open staan om een Wajongere in dienst te nemen. Op deze vraag antwoordt 42% dat ze hier voor open staan. Één op de zes bedrijven weet niet of ze dat zouden willen en 45% geeft aan hiervoor niet open te staan.

In dienst nemen	Ja	Nee	Weet niet
Zou u er voor open staan om een Wajongere in dienst te nemen	107 42%	113 45%	33 13%

Bedrijven die bekend zijn met de Wajongregeling staan eerder open om een Wajongere aan te nemen, dan bedrijven die niet bekend zijn met de Wajongregeling. Of, andersom: bedrijven die open staan om een Wajongere in dienst te nemen, zijn vaker bekend met de Wajong regeling, dan bedrijven die hier niet voor open staan.

6 Wat zijn de overwegingen waarom een bedrijf een Wajongere in dienst wil nemen?

Naast natuurlijk de vakmatige vaardigheden van de Wajongere, kunnen bedrijven aangeven of er nog meer overwegingen zijn voor het in dienst nemen van de Wajongere. Hiervoor wordt aan de bedrijven een lijst met overwegingen voorgelegd waaruit ze kunnen kiezen.

Voor twee van de drie bedrijven die er voor open staan om een Wajongere in dienst te nemen, is het verlagen van de werklast van de werknemers de belangrijkste reden waarom ze het zouden doen; deze Wajongere zou dan eenvoudige, simpele klussen kunnen uitvoeren.

Iets minder dan de helft vindt het sociale gezicht dat het bedrijf hierdoor krijgt, toch ook een voldoende belangrijke reden. Minder interessant zijn de financiële voordelen voor het bedrijf, de mogelijkheid om extra diensten te kunnen leveren en het verbeteren van de uitstraling van het bedrijf.

Een op de vier bedrijven geeft aan dat imagoverbetering een reden zou zijn om de Wajongere in dienst te nemen.

Overweging om een Wajongere in dienst te nemen	Een reden	Geen reden	Twijfel of Weet niet
Het kan de werklast van mijn werknemers verlagen	70 65%	16 15%	21 20%
Eenvoudige, simpele klussen zouden door een Wajongere gedaan kunnen worden	70 65%	14 13%	23 22%
Het geeft mijn bedrijf een sociaal gezicht	48 45%	27 25%	32 30%
Het zou mij financiële voordelen kunnen opleveren	41 38%	26 24%	40 38%
Ik zou extra diensten kunnen verlenen	39 36%	36 34%	32 30%
De kwaliteit van mijn dienstverlening zou omhoog kunnen	38 36%	24 22%	45 42%
De uitstraling van mijn organisatie zou erop vooruit gaan	33 31%	37 35%	37 35%
Werk waar ik moeilijk personeel voor kan vinden kan een Wajongere doen	31 29%	42 39%	34 32%
Het imago van mijn organisatie zou verbeteren	27 25%	35 33%	45 42%

7 Wat zijn de overwegingen om geen Wajongere in dienst te nemen?

Extra aandacht en extra tijd zijn de meest genoemde overwegingen om geen Wajongere in dienst te nemen, aldus de geïnterviewde bedrijven. Geld speelt hierin een veel mindere rol, zo blijkt uit de reacties van de geïnterviewde bedrijven. Ook het feit dat collega's zich mogelijk moeten aanpassen wordt slechts door een kwart van de geïnterviewde bedrijven als overweging genoemd om geen Wajongere in dienst te nemen. En of werknemers het wel of niet leuk vinden, maakt verder ook niet uit voor de besluitvorming.

Een overweging die wel van belang blijkt voor een positieve besluitvorming is de mate waarin de geïnterviewde bedrijven van mening zijn dat de Wajongere een toegevoegde waarde voor het bedrijf heeft. De helft van de bedrijven geeft aan geen Wajongere in dienst te nemen omdat het volgens hen geen toegevoegde waarde voor het bedrijf heeft.

Overweging om geen Wajongere in dienst te nemen	Een reden	Geen reden	Twijfel of Weet niet
De Wajongere zal veel extra aandacht kosten	66 58%	27 24%	20 18%
Het kost mij tijd om mijn organisatie hier goed voor in te richten	64 57%	26 23%	23 20%
Een Wajongere kan geen toegevoegde waarde zijn aan mijn organisatie	57 50%	28 25%	28 25%
Het kost mijn organisatie extra geld	43 38%	40 35%	30 27%
Bij ziekte kost het mij geld en extra inspanningen	37 33%	41 36%	35 31%
Collega's en leidinggevenden zullen zich moeten aanpassen	31 27%	58 51%	24 21%
Mijn werknemers zullen dit niet leuk vinden	19 17%	74 66%	20 18%

Job Carving

Een groot gedeelte van de Wajong populatie bestaat uit jongeren die aangewezen zijn op elementaire taakuitoefening. Job carving is het creëren van nieuwe functies door bepaalde, simpele werkzaamheden die blijven liggen te bundelen in een nieuwe functie.

8 Denkt u dat het bij uw bedrijf mogelijk is om banen te creëren door Job Carving?

Bij minder dan een kwart van de geïnterviewde bedrijven blijkt het mogelijk om banen te creëren door Job Carving. De meeste bedrijven denken dat het niet mogelijk is.

Van de bedrijven die aangeven open te staan voor het in dienst nemen van een Wajongere, denkt één op de drie bedrijven (33%) dat het mogelijk is om banen te creëren via Job Carving. De andere bedrijven die hiervoor open staan, denken dat het niet kan (65%) of weten het niet (3%).

Van de bedrijven die aangeven niet open te staan voor het in dienst nemen van een Wajongere, denkt toch nog één op de tien bedrijven (11%) positief over de mogelijkheid om via Job Carving banen te creëren voor een Wajongere. De overgrote meerderheid (85%) denkt echter dat het niet mogelijk is.

Banen creëren door Job Carving	Ja	Nee	Weet niet
Denkt u dat het bij uw bedrijf mogelijk is om banen te creëren door Job Carving	63 23%	198 73%	12 4%
➤ Alleen de bedrijven die open staan om een Wajongere in dienst te nemen			
Denkt u dat het bij uw bedrijf mogelijk is om banen te creëren door Job Carving	35 33%	69 64%	3 3%
➤ Alleen de bedrijven die niet open staan om een Wajongere in dienst te nemen			
Denkt u dat het bij uw bedrijf mogelijk is om banen te creëren door Job Carving	12 11%	96 85%	5 4%

Om banen via Job Carving te creëren wordt in eerste instantie gekeken naar werkzaamheden die door een bedrijf eigenlijk altijd uitgesteld worden, die vaak blijven liggen. Ook wordt gekeken naar de werkdruk en naar de kwaliteit van de dienstverlening. Dit laatste omdat deze vaak omhoog kan door extra krachten aan te nemen waardoor de uitgestelde werkzaamheden toch kunnen worden uitgevoerd en de werkdruk omlaag gaat. Deze vragen zijn voorgelegd aan de geïnterviewde bedrijven.

9 Zijn er binnen uw organisatie werkzaamheden die uitgesteld worden en hoe is het gesteld met de werkdruk binnen uw organisatie?

Bij iets meer dan een kwart van de geïnterviewde bedrijven zijn er werkzaamheden die uitgesteld worden. Meer dan de helft van de uitgestelde werkzaamheden kunnen de meeste werknemers uitvoeren, al of niet na een uitgebreide instructie. In twee op de vijf gevallen betreft het werkzaamheden die specialistisch zijn en slechts geschikt voor enkelen.

	Altijd	Vaak	Regelmatig	Soms	Nooit
Zijn er werkzaamheden die uitgesteld worden?	2 1%	10 4%	63 23%	178 65%	20 7%
Dat zijn: in 12 bedrijven (5%) werkzaamheden die iedereen kan in 37 bedrijven (15%) werkzaamheden die de meesten kunnen in 47 bedrijven (19%) werkzaamheden die de meesten na wat instructie kunnen in 45 bedrijven (18%) werkzaamheden die de meesten na uitgebreide instructie wel kunnen in 107 bedrijven (42%) specialistische werkzaamheden, slechts geschikt voor enkelen En 5 bedrijven (2%) die het niet weten					

Meer dan de helft van de geïnterviewden geeft aan dat de werkdruk (best) zwaar is.

	Zwaar	Best zwaar	Niet zwaar niet licht	Best licht	Licht
Hoe is het met de werkdruk in de organisatie?	57 21%	97 36%	65 24%	40 15%	14 5%

Voor wat betreft de dienstverlening geeft ongeveer een op de vier bedrijven aan dat deze wel voor verbetering vatbaar is.

	In zeer sterke mate	In sterke mate	In enige mate	In lichte mate	In zeer lichte mate
Kan de kwaliteit van de dienstverlening omhoog?	15 6%	47 17%	51 19%	59 22%	98 36%

Tenslotte

10 Zijn er verschillen tussen bedrijven die wel of niet open staan om een Wajongere in dienst te nemen?

Er zijn wel degelijk verschillen tussen bedrijven die open staan om een Wajongere in dienst te nemen en bedrijven die hier niet voor open staan.

Bedrijven die open staan om een Wajongere in dienst te nemen:

- hebben gemiddeld genomen vaker werkzaamheden die uitgesteld worden
- ervaren een hogere gemiddelde werkdruk
- vinden vaker dat hun kwaliteit van dienstverlening beter kan dan bedrijven die niet open staan om een Wajongere in dienst te nemen

ⁱ Deze peiling is uitgevoerd door TNS-NIPO